

Dat ik van die twee vrouwmensen niet zomaar af zal geraken, wordt me met de dag duidelijker. Zelfs mijn toiletbezoeken worden fel belemmerd door hun aanwezigheid. Beide dames komen ongegeneerd baden terwijl ik mijn gevoeg doe, en mijn prestaties ter zake zijn al niet zo om over naar huis te schrijven. De laatste weken kak ik namelijk alleen nog maar zwarte, vlijmscherpe brokken, wat gepaard gaat met pijnlijke grimassen. Tenminste, als ik al kan gaan. Want meestal is het wachten op Godot: koning van de kakpot, meester van de natte prot, griffier van de sluitspier. Hoe graag zou ik het geruis van het schijthuis nog eens horen terwijl het wassende water de meurende massa naar de vergetelheid slurpt. Maar niks dus.

Als plots de deurbel begint te jengelen, trek ik dan maar onverrichter zake mijn broek op. Toch nog één voordeel van deze heikele kwestie: veelal is het resultaat nihil en blijft de bilspleet rein, alsmede gespaard van pijnlijke procedures.

‘Goedemorgen, ik ben Jazzlynn van de vzw Modest. Ik stoor u toch niet?’

‘Nee nee, als werkende mens sta ik altijd in het holst van de nacht klaar met de deurklink in de hand, wat zou een mens anders doen op dit tijdstip? Zijn gevoeg doen? Ha! Ha. Maar ik klaag niet hoor, het moet wat zijn om met zo’n potsierlijke naam als de uwe door het leven te moeten gaan. Bent u op school zo nooit eens op uw poep getikt met het natte puntje van de handdoek, terwijl de rest van de klas “Jazzlynn, kaktrien” scandeerde? Neen? Wat was het ziektebeeld van uw ouders? Karaktergestoord? Wel?’

‘U heeft duidelijk onze folder niet volledig doorgenomen, anders had u geweten dat wij in het belang van onze veiligheid

nooit onze echte naam prijsgeven. Maar ik sta hier in naam van de gehele ploeg om u van harte te danken voor uw medewerking. U heeft zich zelfs zodanig ontfermd over onze cliënt dat ze hier onderdak krijgt. U zal zeker worden vermeld in ons tijdschrift als moedertaalgast van de maand, en u krijgt van ons een gratis exemplaar in de bus.’

‘Ja maar, hela hola, dat is hier dus één groot misverstand hé, hallo, Jazz...’

Maar Jazzlynn is het alweer afgebold.

2

‘Dus, meneer wil een brood?’

‘Ja, enfin, dat is toch waarvoor ik hier ben. Gewoon een brood dus als het kan.’

‘Gewoon.’ Bram Bakker steekt zijn puntige hoofd een heel stuk boven de toonbank uit wanneer hij dat woord zegt, tussen twee taarten door. Aan zijn toon te horen is het bittere ernst. Het is opletten geblazen, hij bijt bijna een stuk uit mijn oor als ik niet oppas. Hier en daar heeft hij nog een rosse klets haar op zijn schedel staan, maar eigenlijk is het geen gezicht. Na een pijnlijke stilte besluit ik een nieuwe poging te wagen.

‘Ja, ik dacht nog zo, ik ga voor mijn werk gauw nog even om een...’

‘Ah, gauw voor het werk. Kijk meneer, het is hier geen duivenkot, hé. Als u niet voldoende tijd kunt spenderen in mijn bakkerij om tot een weloverwogen keuze te komen uit mijn kwalitatief hoogstaand gamma, dan raad ik u de automaat aan.’

‘Ja maar, wat... de bakkerij is nu toch open?’

‘Meneer, als u een wagen gaat kopen, wat zegt ge dan? Geef maar vlug iets mee? Merk en vermogen, het kan mij allemaal niet

schelen, als er maar zo dadelijk eentje buiten komt rollen? Zo werkt dat niet hé, meneer.’

‘Ja maar een wagen... allee, da’s nu vergeleken met een brood toch niet...’

‘Man, maak me nu niet kwaad. De hele nacht heb ik hier staan bakken! Spelt. Toscaans. Restaurant. Desem. Rozijnen. Wilt ge mijn handen eens zien? En nu komt ge mij vragen om ‘een brood’? Dat is een klets in mijn gezicht, weet ge wel hoelang ik al wakker ben?’

‘Nee ja, zie, iedereen zijn job hé, Bakkermans. Neem mij nu. Ik ben politieman, ik kan u wel vertellen dat ik straks misschien veel lastiger klanten...’

‘Och, meneer is politieman. En, vertel eens: hoe werkt dat dan? Komen de mensen dan bij u ook maar gewoon binnenvallen voor euh, euh... een pv? Maakt niet uit waarover?’

Kakkermans maakt met zijn vingers aanhalingstekens in de lucht tijdens deze uitspraak. Er komt warempel nog wat bloem naar beneden gedwarreld. Samen met zijn laatste hersencellen, denk ik.

Plots valt mijn oog op een enorme vlaai die in de toonbank ligt. Nu niet het ideale ontbijt, maar kom, beter dan niks. ‘Geeft u mij anders maar de helft van die kriekenvlaai hier.’ De man zijn ogen beginnen wazig te worden, hij zet zich quasi in gevechtshouding.

‘Ge gaat de Marcel zijn vlaai toch niet afnemen? Da’s het enige dat die mens heeft, buiten zijn gazet en zijn dansavond in de Toverfluit! Trouwens, het is een pruimenvlaai!’

‘Ja, eh... op die manier... Weet u meneer Bakkermans, ik heb een beetje haast. Kan ik dan wat koffiekoeken krijgen misschien?’ Mijn maag begint vervaarlijk te grommelen en de chocoladebroodjes bijten bijna jubelend in mijn neus.

‘Koffiekoeken meneer, die zijn hier enkel op bestelling. Twaalf uur op voorhand.’

Nu wordt het al te gortig.

‘Maar er is niemand!!!’

‘Pardon?’

‘Er is niemand. Voor hetzelfde geld ligt de man die koffiekoeken heeft besteld met een snotvalling in zijn bed, of wie weet is zijn vrouw haar water gebroken of heeft de hond de keuken ondergescheten! Of... of is die mens zijn vals gebit kwijtgeraakt in de wc, weet ik veel. Wat is dat hier nu allemaal voor zever, zeg!’

Rosse klets wordt ijsig kalm nu.

‘Ah ja, zever. Weet ge wat hé, meneer, als het niet naar uw goesting is, dan is daar het gat van de timmerman, of ge gaat eens echt weten wat zever is.’

Bij het buitengaan struikel ik bijna over de deurmat, en krijg ik een acute aanval van oorsuizen door het jengelende deurbelletje. Hier kom ik nooit meer, geloof me nu. Luister naar Johnny.

3

Ik heb nog gauw aan een tankstation een paar koffiekoeken met krieken erin gekocht, dat was alles wat er nog te vinden was. Van die kost waarvan een mens de godganse dag nog plezier beleeft aan zijn maag. En wat meer is: ik moet onmiddellijk bij commissaris V. op het appel komen. Wat ik nu weer heb gedaan, vraag ik me af.

‘Johnny, ik weet waar... hoe... de vork... of nee wacht: met welke klepel... Verdomme toch! Die uitdrukkingen ook altijd, dat is gemaakt om mee naar een mens zijn kloten te gooien, wie

kan daar nu nog aan uit. Daar vindt een kat haar, haar... dinges. Wie dat heeft uitgevonden mogen ze aan de hoogste struik hangen, met mijn complimenten. Enfin, ik zal u eens iets vertellen.'

Commissaris V. is helemaal terug, en hij heeft in één moeite door ook grote kuis gehouden op zijn bureel. Alleen de mini Rode Duivels zijn er nog, verder is alles verwijderd wat niets met de politie te maken heeft: foto's van elftallen, die foto waarop hij zo fier als een gieter naast Van Himst staat... Ik maak me de bedenking dat het nu wel héél leeg is op dit bureeltje. En zijn uitdrukkingen, tja, dat is altijd al een groot struikelblok geweest bij de man. Als hij het weer eens over '*erecto verso*' heeft aan het kopieerapparaat, weten de meesten niet waar kruipen van het lachen.

'Wist ge dat wij in dezelfde vakbond zitten?' steekt V. weer van wal. Hij kijkt me aan als een winkelier die op zijn wisselgeld staat te wachten.

'En wat meer is... ik heb voor u gepleit. Ja jongen, ik heb het die F. eens goed gezegd. Dat we hier een harde werker in huis hebben met u. En ja, het liep af en toe wel eens de *sputigaten* uit met u, maar hij die zonder stenen zit, gooit met... allee ge weet wel. Soit, het leven is niet van de poespas.'

Na deze woorden staat V. kreunend op om wat aan zijn jaloezieën te gaan staan frunniken.

'Zal ik nog eens iets zeggen, Johnny? Ge hebt een beetje weg van mijn gestorven nicht.'

'Uw...?'

'Tja, hoe moet ik dat zeggen zonder kwetsend over te komen... De laatste tijd heeft uw haartooi meer weg van een plumeau waarvan ge zegt: die laat ik eens alle hoeken van de kamer zien en daarna is mijn huis om door een ringetje te halen.'

Wel, haar vogelnest hing er ook altijd zo bij. Daar kondt ge probleemloos drie prijsduiven in grootbrengen. Ze was fan van Cindy Lauper, ziet ge.'

'Hoe is ze dan gestorven?'

'Ze was aan het stofzuigen.'

'En toen?'

'Euh, tja, dat was het dan. Stofzuigen en...'

'En pats?'

'En ineens pats, ja.'

V. kijkt verbaasd in het rond, alsof hij net een omstandig verhaal uit de doeken heeft gedaan aan een slechte verstaander, een verhaal waarin de zaak klaar en duidelijk is uitgelegd.

'En nu?'

'Tja... een poetsvrouw zeker?' voegt hij er afwezig aan toe, met het hoofd reeds over een dossier gebogen. Na enig stilzwijgen kijkt V. nog eens op van zijn dossier, een ogenblik verschrikt dat ik nog in de kamer ben. Eindelijk maakt hij de reden van mijn komst duidelijk. 'Ah ja, wat ik eigenlijk wou zeggen: gij hebt een mentor nodig, Johnny. Smeert uw benen maar al in. Als ik hiermee klaar ben, vertrekken we. De nagel is door de kerk. Hé, kameraad! Hé?'

4

Ik dacht mijn wijkactiviteiten in alle luwte voort te kunnen zetten. Maar nee: toen V. het ietwat lyrisch had over 'de verloren zoon' en nog iets vaags over een schapenstal en een herder, bedoelde hij eigenlijk gewoon dat ik met hem mee op pad moet om van aanrijding A. naar relatiebreuk B. te rijden.

Alsof ik plots verlengd minderjarig ben en niet meer alleen de hort op mag.

‘Commissaris, wat kunnen we nu gaan uitrichten bij een koppel dat al jaren overweegt om te kappen met elkaar? Met meer van dat soort mensen daalt de werkloosheidsgraad quasi naar nul. Op de plaatselijke kermis krijgt de uitbater van het spookhuis dollartekens in zijn ogen bij het zien van dergelijke afzichtelijke figuren. Geloof me nu.’

‘Johnny, ten eerste: kunt gij nu niet eens gewoon Frank zeggen? En ten tweede: van mij kunt ge nog heel wat opsteken. Bijvoorbeeld, als ge gewone mensentaal spreekt, dan vinden sommige mensen u maar een simpel paljaske. Dan vinden ze dat ge niks te vertellen hebt. Als ge iets onverstaanbaars brabbelt daarentegen, dan kunnen ze niet meer volgen en knikken ze maar van ja. Als ge bijvoorbeeld een mooi liedje hoort, dan moet ge zeggen: het zijn mooie stembuigingen. Of: dat strijkersarrangement, daar is aan gewerkt, ge hoort dat. Zo heb ik al vele situaties opgelost, snapt ge dat?’

We draaien de oprit op van iets wat als een ‘charmante villa voor handige Harry’s’ van de hand is gedaan. Nu, ik weet één ding zeker: als er ooit al een handige Harry is geweest, is die er ondertussen allang uitgetrokken om met de vrouw van de bakker te gaan aanpappen, aan de staat van het bouwsel te zien.

‘En wat zou hier het probleem kunnen zijn op deze stralende dag, beste mensen?’

‘Meneer daar komt niet meer over de brug.’

‘Wat? Waar zegt ge? De brug?’

‘De brug ja, en dat terwijl ik hem daarnet nog flochke-trek heb zien doen, daar zie, in de keuken! In ’t hoekje bij de vuilnisbak hangt zo’n poster van die met haar grote kegels, allee, die slet met haar kookprogramma daar...’

‘Madam, wat wilt ge nu eigenlijk zeggen? De brug? Flochke... eh?’

‘Frank, hij daar wil geen *olleballeke* meer doen met zij daar. Maar zij daar wil dat wél, met hij daar. Op de koop toe heeft zij daar hem betrapt terwijl hij daar aan zijn floche stond te trekken. Daarginds in de keuken!’

‘Kom, ik wil hier namen horen, want zij daar en hij daar en daarginds en daarheen en wat weet ik nog allemaal, zo gaat dat hier niet marcheren, hé. Kom jongeman, zeg uw naam maar eens.’

‘Lucien meneer, maar ge moet dus echt weten dat het maar een proefproject was, een soort van *study case*.’

‘Dus Lucien hier wou zien of er nog leven zat in zijn euh...’, verduidelijk ik nogmaals.

‘Aha.’ V. heft hoopvol zijn hoofd op. ‘En, zeg het eens brave jongen, wat was het resultaat?’

Lucien brabbelt iets met opgetrokken schouders, terwijl hij zijn duim en wijsvinger een klein eindje van elkaar houdt.

‘Oei, daar gaan ook geen potten van barsten, hé jongen.’

‘Breken,’ fluister ik.

‘Weet ge wat?’ gaat hij onverstoorbaar verder. ‘Leg hem maar eens op tafel. Anders zitten we hier eergisteren nog.’

De man kijkt vertwijfeld naar zijn vrouw, die ondertussen zo stokstijf staat dat ze zonder morren kan worden bijgezet in het museum van madame Tussauds.

Ze staat erbij alsof ze een adembenemend wetenschappelijk experiment aan het volgen is.

‘Man, ik bedoel uw zakdoek! Wat anders?’

‘Oh,’ brengt Lucien opgelucht uit.

Met open mond zie ik hem zijn snotvod op tafel leggen. Het geheel heeft veel weg van een bovennatuurlijk ritueel, als V. met zijn handen naar boven gericht de zakdoek begint te besnuffelen.